

Zitting 1979–1980

15 965

Wijziging van de Uitleveringswet en goedkeuring van het Protocol tot aanvulling en wijziging van het Benelux-Verdrag inzake uitlevering en rechtshulp in strafzaken (Trb. 1974, 161), van het eerste en tweede Aanvullende Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering en van het Aanvullende Protocol bij het Europees Verdrag aangaande wederzijdse rechtshulp in strafzaken (Trb. 1979, 119, 120 en 121)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING**§ 1. Inleiding**

In de jaren 1974–1978 is een aantal aanvullende protocollen tot stand gekomen bij bestaande multilaterale verdragen op het gebied van uitlevering en wederzijdse rechtshulp in strafzaken. Het betreft een Protocol van 11 mei 1974 bij het Benelux-verdrag aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken van 27 juni 1962 (laatstelijk Trb. 1967, 183), twee Aanvullende Protocollen, respectievelijk van 15 oktober 1975 en van 17 maart 1978 bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering van 13 december 1957 (laatstelijk Trb. 1977, 20) en een Aanvullend Protocol van 17 maart 1978 bij het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken (laatstelijk Trb. 1977, 21). De genoemde verdragen werden voor Nederland goedgekeurd bij wet van 9 maart 1967, Stb. 141.

De vier thans ter goedkeuring voorgedragen protocollen zijn alle, met het oog op de parlementaire behandeling en een gelijke toepassing in de verschillende landen, van een uitvoerige gemeenschappelijke toelichting voorzien. Die toelichtingen zijn in de bijlagen van deze memorie opgenomen. Voor een uiteenzetting van de inhoud van deze protocollen, alsmede van hun aanleiding en geschiedenis van tot stand komen zij daarnaar verwezen.

In het navolgende zal vooral aandacht worden geschonken aan de gevolgen van de goedkeuring van elk der protocollen voor de Nederlandse wetgeving. Tot die gevolgen behoren enkele wijzigingen van de Uitleveringswet, waarin Artikel I van het wetsontwerp voorziet. In het verloop van de toelichting zal ook worden ingegaan op de verklaringen die bij de bekrachtiging zullen worden afgelegd.

§ 2. Protocol tot aanvulling en wijziging van het Benelux-verdrag inzake uitlevering en de rechtshulp in strafzaken¹

De tijdelijke terbeschikkingstelling van gedetineerden ten behoeve van strafrechtelijk onderzoek in een andere staat kan zich in twee situaties voordoen: of wel een gedetineerde wordt op verzoek van de ene staat tijdelijk overgebracht naar die staat om aanwezig te kunnen zijn bij in die staat te verrichten strafrechtelijk onderzoek, of wel een gedetineerde wordt op verzoek van de staat die hem gedetineerd houdt tijdelijk overgebracht naar een andere staat om daar aanwezig te kunnen zijn ten behoeve van een op verzoek van

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

de detinerende staat in de aangezochte staat te verrichten strafrechtelijk onderzoek. De eerste situatie wordt geregeld in het artikel 33 van het Verdrag dat door het protocol wordt geamendeerd, de tweede situatie in het nieuwe artikel 25bis.

In de Nederlandse wetgeving is voorzien in een procedure voor de eerstbedoelde situatie, en dan alleen voor het geval Nederland als aangezochte staat optreedt. Artikel 51 van de Uitleveringswet bevat die voorziening. Voor het omgekeerde geval, nl. dat Nederland in een dergelijke situatie als verzoekende staat optreedt is geen wettelijke regeling getroffen. Strikt nodig was dat ook niet, omdat de bevoegdheid van de Nederlandse justitie om een tijdelijk ter beschikking gestelde gedetineerde in Nederland van zijn vrijheid beroofd te houden rechtstreeks aan de desbetreffende verdragsbepaling kan worden ontleend. Wel bleef ongeregeld in welke vorm de vrijheidsberoving hier te lande zou moeten plaatsvinden en waar die zou moeten worden ten uitvoer gelegd. Nu in het protocol ook een bepaling is opgenomen met betrekking tot de hierboven als tweede omschreven situatie, nl. dat een in de verzoekende staat gedetineerde op verzoek van deze staat tijdelijk wordt overgebracht naar de aangezochte staat, en ook hiervoor in de nationale wetgeving procedurevoorschriften moeten worden vastgesteld, is er aanleiding tevens uitdrukkelijk te voorzien in procedurevoorschriften voor het geval Nederland in elk van beide situaties als verzoekende staat optreedt. Daarmede wordt in het nieuwe artikel 50a en in het gewijzigde artikel 51 van de Uitleveringswet thans rekening gehouden. Artikel 50a betreft de tijdelijke overbrenging van een in het buitenland gedetineerde naar Nederland, ongeacht of dit op verzoek van de Nederlandse of van de buitenlandse instanties gebeurt.

De gedetineerde kan als getuige (hetgeen impliceert als deskundige) maar ook als verdachte optreden. Is dat laatste het geval, dan zal het verblijf zich in elk geval niet tot over de terechtzitting kunnen uitstrekken. Daartoe zal toch van de uitleveringsprocedure gebruik gemaakt moeten worden. Het uitleveringsrecht voorziet dan in de mogelijkheid van een tijdelijke uitlevering ten behoeve van de berechting van de opgeëiste persoon (vgl. artikel 18, lid 2 van het Benelux-verdrag aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken).

De vrijheidsberoving in Nederland geschiedt in de vorm van inverzekeringstelling en wordt, ingevolge artikel 54 van de Uitleveringswet of, indien de tijdelijk ter beschikking gestelde Nederlander is, ingevolge overeenkomstige toepassing van artikel 54, in beginsel ten uitvoer gelegd in een huis van bewaring. De vrijheidsberoving geschiedt, als Nederland de aangezochte staat is, op last van de officier van justitie, bedoeld in artikel 552i, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, en als Nederland verzoekende staat is, op last van de officier van justitie of de procureur-generaal van wie het verzoek om tijdelijke terbeschikkingstelling is uitgegaan. De (overeenkomstige) toepasselijkheid van artikel 56 van de Uitleveringswet maakt het mogelijk de vrijheidsberoving voorwaardelijk op te schorten of te schorsen. De grond voor vrijheidsberoving in Nederland van de tijdelijk ter beschikking gestelde is een afgeleide: haar bestaan is afhankelijk van het bestaan van een rechtmatige buitenlandse detentietitel. De rechtmatigheid van de inverzekeringstelling in Nederland kan dan ook niet hier te lande in rechte worden getoetst.

Artikel 51 van de Uitleveringswet betreft de tijdelijke overbrenging van een in Nederland gedetineerde naar het buitenland en wordt thans zodanig gewijzigd, dat het betrekking heeft op zowel het geval dat dit op verzoek van buitenlandse instanties gebeurt als op het geval dat daaraan een Nederlands verzoek ten grondslag ligt. Het derde lid wordt materieel niet gewijzigd.

§ 3. Eerste Aanvullend Protocol bij het Europese Verdrag betreffende uitlevering²

Artikel 1 van dit protocol onthoudt aan drie categorieën strafbare feiten het predikaat politiek in de zin van artikel 3, eerste lid, van het Europees uitleveringsverdrag.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

De eerste categorie betreft misdrijven tegen de menselijkheid bedoeld in het verdrag inzake de voorkoming en bestraffing van genocide van 9 december 1948 (Trb. 1960, 32). Ingevolge artikel 7, eerste lid, van dat verdrag, dat Nederland op 20 juni 1966 heeft bekrachtigd, mogen genocide en andere in dat verdrag opgesomde misdrijven niet als politieke misdrijven worden aangemerkt in uitleveringszaken. Dit verdragsvoorschrift geldt derhalve reeds voor Nederland en is uitgevoerd in artikel 5a van de Uitvoeringswet genocideverdrag (ingevoegd bij wet van 8 april 1971, Stb. 210). De tweede categorie betreft de z.g. ernstige inbreuken op de vier conventies van Genève ter bescherming van de slachtoffers van de oorlog van 12 augustus 1949 (Trb. 1951, 72–75). Deze conventies hebben behoudens hun gemeenschappelijk artikel 3, betrekking op internationale gewapende conflicten. Van ernstige inbreuken is slechts sprake voor zover die zijn begaan tegen wat in de conventies wordt aangeduid als «beschermden personen of goederen», een term, die bewust niet in het gemeenschappelijke artikel 3 wordt gebruikt. De als ernstige inbreuken gekwalificeerde strafbare feiten en de daaraan door de conventies verbonden gevolgen hebben dan ook alleen betrekking op in het kader van internationale gewapende conflicten gepleegde handelingen.

In de wet van 19 mei 1954, Stb. 215, tot uitlevering inzake oorlogsmisdrijven (zoals deze wet is gewijzigd bij de wet van 9 maart 1967, Stb. 139) is uitvoering gegeven aan de bepalingen in vier verdragen aan Genève met betrekking tot de overlevering ter zake van feiten, die ernstige inbreuken op die verdragen opleveren. In artikel 7 van die wet is artikel 11 van de Uitleveringswet, dat uitlevering voor strafbare feiten van politieke aard verbiedt, niet van overeenkomstige toepassing verklaard. Ook in dit opzicht is de Nederlandse wet reeds in overeenstemming met het protocol.

De derde categorie van strafbare feiten is op het eerste gezicht vager. Na de totstandkoming van het eerste Aanvullende Protocol bij de voornoemde Verdragen van Genève van 12 augustus 1949, betreffende de bescherming van slachtoffers van internationale gewapende conflicten (Protocol I) van 12 december 1977 (Trb. 1978, nr. 41) biedt artikel 85 van dat protocol een bruikbare opsomming van strafbare gedragingen, die onder deze laatste categorie zouden kunnen worden gevat. Hoewel het internationale humanitaire oorlogsrecht, zeker het geschreven recht, hoofdzakelijk betrekking heeft op internationale gewapende conflicten, zijn de z.g. niet-internationale gewapende conflicten geenszins aan de werking ervan onttrokken. Ook in dergelijke conflicten kunnen schendingen van de wetten en gebruiken van de oorlog zich voordoen. Het internationale recht heeft de repressie daarvan echter niet tot een zaak van de internationale gemeenschap gemaakt.

In beginsel is het herstel van de interne orde binnen een staat en de bescherming van haar nationale eenheid en territoriale integriteit tegen aantasting van binnen uit een interne aangelegenheid, waarmee andere staten zich niet hebben in te laten. Andere staten kunnen ook niet worden gedwongen in een dergelijk intern conflict partij te kiezen. Daarop berust in belangrijke mate de traditionele opvatting dat geen uitlevering ter zake van politieke delicten dient plaats te vinden. De rechtspraak van verschillende landen laat ook zien dat deze weigeringsgrond voor uitlevering vooral toepassing vindt wanneer uitlevering is gevraagd wegens feiten die zijn begaan tijdens omstandigheden van algemene politieke onlusten binnen de verzoekende staat. Nu is de grens tussen algemene interne onlusten en een niet-internationaal gewapend conflict niet scherp te trekken. Dergelijke conflicten kunnen van lange duur zijn en perioden van meer of minder intense gewapende strijd kennen. Het zal dan ook gemakkelijk tot de vraag kunnen komen of een bepaalde gedraging, gezien de omstandigheden waaronder zij is begaan, kan worden aangemerkt als een schending van het internationale oorlogsrecht of als niet meer dan een schending van het nationale strafrecht van de betrokken staat. Het is niet reëel om dit onderscheid te maken en in het ene geval uitlevering wel en in het andere niet toelaatbaar te achten. Een en ander brengt ons tot de opvatting, dat dit artikel van het protocol er niet aan in de weg dient te staan, dat de Nederlandse rechter de vrijheid behoudt feiten, gedurende

een intern gewapend conflict begaan, als politieke delicten aan te merken en deswege een ter zake gevraagde uitlevering ontoelaatbaar te verklaren. Wij achten dit punt van zodanig belang, mede uit een oogpunt van internationaal strafrechtelijke doctrine, dat het een voorbehoud ten aanzien van artikel 1 van het protocol rechtvaardigt. Artikel 6, derde lid, belet echter het maken van een gedeeltelijk voorbehoud en laat slechts de keuze tussen het al of niet aanvaarden van het gehele artikel. Dientengevolge zal de verklaring worden afgelegd, dat Titel I van het protocol niet wordt aanvaard. Daarbij zal wel worden aangegeven, dat het Nederlandse recht volledig in overeenstemming is met het bepaalde in artikel 1, aanhef en onder a en b en dat het bepaalde onder c geen bezwaren oproept voor zover het ziet op feiten gepleegd tijdens een internationaal gewapend conflict. Artikel 2 van het protocol voorziet in een verfijning van de ne bis in idem-regel in het voetspoor van de desbetreffende regelingen in het Europees Verdrag betreffende de overdracht van strafvervolgving van 15 mei 1972 (Trb. 1973, 54, artikelen 35–37) en in het Europees Verdrag inzake de internationale geldigheid van strafrechtelijke vonnissen van 28 mei 1970 (Trb. 1971, 137, artikelen 53–55).

Artikel 9 van de Uitleveringswet komt grotendeels met de regeling van het protocol overeen, behoudens één punt: de wet voorziet niet in de verplichting uitlevering te weigeren in het geval de opgeëiste persoon in een derde staat is veroordeeld, wanneer de veroordeling een schuldigverklaring zonder oplegging van straf inhoudt. Ingevolge artikel 3 van de Uitleveringswet wordt voorgesteld de wet op dit punt in algemene zin aan te passen.³

§ 4. Tweede Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering⁴

Ingevolge artikel 2, tweede lid, van het Uitleveringsverdrag kan, indien een uitleveringsverzoek betrekking heeft op meerdere feiten, waarvan enkele niet voldoen aan de kwalificaties omschreven in het eerste lid, maar wel met vrijheidsstraf zijn bedreigd, het verzoek ook voor deze laatste feiten worden toegestaan. Men noemt dit *accessoire uitlevering*.

Het eerste artikel van dit protocol geeft een uitbreiding van de mogelijkheid tot *accessoire uitlevering* voor feiten, die uitsluitend met een geldboete bedreigd zijn. In de Nederlandse Uitleveringswet is de *accessoire uitlevering* niet geregeld in artikel 5, dat aangeeft voor welke feiten uitlevering kan worden toegestaan, maar ondergebracht in artikel 12, tweede lid. Blijkens de memorie van toelichting (zitting 1964–1965, 8054, nr. 3, blz. 15) wordt in die bepaling zowel de *accessoire uitlevering* als de doorbreking van het specialiteitsbeginsel geregeld. In de praktijk bestaat het onderscheid daartussen hierin, dat voor feiten die zich voor *accessoire uitlevering* lenen, de uitlevering door de rechter toelaatbaar wordt verklaard, terwijl voor feiten, die zich volgens het toepasselijke verdrag niet voor *accessoire uitlevering* lenen, maar die zowel naar het recht van de verzoekende staat als naar dat van Nederland strafbaar zijn, de uitlevering weliswaar door de rechter ontoelaatbaar zal worden verklaard, maar niettemin toch door de minister kan worden toegestaan (vgl. HR 15 februari 1977, NJ 619). Dat gebeurt ook thans al bij voorbeeld in gevallen dat uitlevering wordt gevraagd ten behoeve van de executie van een vonnis waarbij zowel een vrijheidsstraf als een geldboete is opgelegd. Voor de executie van de geldboete wordt de uitlevering ontoelaatbaar verklaard, maar die executie kan de Minister vervolgens met toepassing van artikel 12 van de wet wel toestaan. De bepaling in het protocol heeft het gevolg dat feiten, die alleen met een geldboete bedreigd of bestraft zijn, zich nu jegens een verdragspartij bij het protocol tot *accessoire uitlevering* lenen en dat de uitlevering ter zake door de rechter dus voortaan toelaatbaar is te verklaren (behoudens andere gronden voor ontoelaatbaarverklaring). Blijkens de toelichting is de bepaling in het protocol vooral geschreven met het oog op de in het Duitse recht als «Ordnungswidrigkeiten» aangeduide gedragingen. Deze komen grofweg overeen met overtredingen, doch worden in eerste instantie niet langs strafrechtelijke maar langs administra-

³ Gewezen zij op een onzorgvuldigheid in het toelichtend rapport van de Raad van Europa. Bij de toelichting op artikel 2, onder 2 in punt 26 van dat rapport wordt gesteld, dat het woord «onherroepelijk» betekent dat alle rechtsmiddelen moeten zijn uitgeput. Dit is onjuist. Voor de toepassing van deze bepaling is voldoende dat een rechterlijke uitspraak kracht van gewijsde heeft, dat wil zeggen dat daartegen geen gewone rechtsmiddelen meer openstaan.

⁴ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

tieve weg afgedaan. Het zijn echter wel feiten, die met straf bedreigd zijn en zij vallen dus onder de werking van zowel het eerste als het tweede lid van artikel 12 van de Uitleveringswet. Die wet behoeft dus met het oog op deze aanvulling van het Uitleveringsverdrag niet te worden gewijzigd.

Artikel 2 van het protocol betreft de uitlevering voor fiscale delicten en strekt tot vervanging van artikel 5 van het Uitleveringsverdrag. Deze verdragsbepaling voorziet erin dat fiscale delicten alleen tot uitlevering aanleiding kunnen geven indien en voorzover daartoe uitdrukkelijk tussen twee of meer verdragsluitende partijen is besloten. De protocolbepaling schept daarentegen ook voor fiscale delicten de bevoegdheid en zelfs de verplichting tot uitlevering overeenkomstig de bepalingen van het Uitleveringsverdrag en wel rechtstreeks, dat wil zeggen zonder dat bijzondere overeenkomsten nodig zijn. De bepaling brengt daarmee de fiscale delicten onder de algemene regeling van het verdrag. Ter voorkoming van moeilijkheden bij de eis van de dubbele strafbaarheid voorziet de bepaling er voorts in, dat aan deze eis is voldaan wanneer het strafbare feit waarvoor uitlevering wordt gevraagd overeenstemt met een in het recht van de aangezochte staat voorkomend strafbaar feit van dezelfde aard en dat uitlevering met name niet mag worden geweigerd uit de overweging dat in de aangezochte staat geen belasting wordt geheven van dezelfde soort als die ten aanzien waarvan in de verzoekende staat het strafbare feit is begaan. De protocolbepaling leidt niet tot wijziging van de Uitleveringswet.

Blijkens de toelichting op artikel 3 van het protocol is deze bepaling geïnspireerd door het door Nederland bij artikel 1 van het Europees Uitleveringsverdrag gemaakte voorbehoud. Dat voorbehoud komt overeen met het bepaalde in het derde lid van artikel 5 van de Uitleveringswet. Die wet behoeft derhalve geen aanpassing. Wel zal er aanleiding zijn, zodra alle staten die partij zijn bij het Europees Uitleveringsverdrag het tweede protocol daarbij, en met name dit artikel 3 daarvan, hebben goedgekeurd, het gemaakte voorbehoud in te trekken.

Artikel 4 van het protocol zal geen nadere toelichting behoeven.

Artikel 5 ten slotte vervangt in het uitleveringsverkeer de diplomatieke weg door de weg tussen de Ministeries van Justitie. Voor andere vormen van rechtshulp in strafzaken is die weg al de gebruikelijke (vgl. artikel 15, eerste lid, van het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken) en ook in het uitleveringsverkeer binnen de Benelux wordt die weg al bewandeld (vgl. artikel 11, eerste lid van het Benelux-verdrag aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken). Een en ander zal tot een – geringe – versnelling van de stukkenwisseling leiden. De Nederlandse Uitleveringswet verdraagt zich reeds met deze bepaling (zie artikel 18, tweede lid).

§ 5. Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken

Bij artikel 1 van dit protocol verbinden de verdragsluitende partijen zich geen gebruik te maken van de hun in artikel 2, letter a, van het Rechtshulpverdrag gegeven bevoegdheid om rechtshulp te weigeren enkel en alleen omdat het verzoek betrekking heeft op een fiscaal delict. Aan een verzoek om rechtshulp inzake een fiscaal delict, dat in overeenstemming met de bepalingen van de algemene regeling van het verdrag is gedaan, moet dus voortaan steeds gevolg worden gegeven, behoudens de toepassing van in die regeling opgenomen dan wel krachtens die regeling voorbehouden weigeringsgronden.

Artikel 2, letter b, van het Rechtshulpverdrag voorziet erin, dat rechtshulp kan worden geweigerd indien, naar het oordeel van de aangezochte staat, het verzoek zou kunnen leiden tot een aantasting van zijn soevereiniteit, veiligheid, openbare orde of andere wezenlijke belangen. Blijkens de toelichting op het protocol zou deze bepaling voldoende ruim zijn om bij voorbeeld geheimhoudingsaspecten en individuele dan wel algemene economische belangen in de overwegingen te betrekken. Deze toelichting lijkt ons niet ge-

heel overeen te stemmen met de toelichting op artikel 2, letter b bij het Verdrag, waar de «wezenlijke belangen» geacht worden alleen staatsbelangen te betreffen en niet die van particulieren. Deze interpretatie lijkt ons vooralsnog de juiste. (Vgl. de uitspraak van de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State van 20 december 1976, AB 1979, 70).

Met toepassing van artikel 5, eerste lid, letter b, van het Rechtshulpverdrag is door Nederland bij dat verdrag het voorbehoud gemaakt, dat aan rogatoire commissies strekkende tot huiszoeking of inbeslagneming alleen uitvoering zal worden gegeven, indien zij betrekking hebben op delicten waarvoor op grond van het Uitleveringsverdrag uitlevering mogelijk is. Aangezien fiscale delicten van de toepassing van laatstgenoemd verdrag waren uitgesloten, wordt met dit voorbehoud vastgelegd, dat aan rogatoire commissies die betrekking hebben op fiscale delicten en strekken tot huiszoeking of inbeslagneming, door Nederland geen gevolg zou worden gegeven. Nu evenwel ingevolge artikel 1 van het Tweede Aanvullende Protocol bij het Europees Verdrag betreffende uitlevering (zie §4 hiervoor) voortaan ook aan verzoeken om uitlevering voor fiscale delicten moet worden voldaan, zouden, indien geen nadere voorzieningen worden getroffen, rogatoire commissies met betrekking tot fiscale delicten strekkende tot huiszoeking of inbeslagneming door Nederland moeten worden uitgevoerd. Aangezien huiszoeking en inbeslagneming dwangmiddelen zijn welke het Nederlandse fiscale strafrecht weliswaar kent, doch welke in de praktijk niet dan met de grootst mogelijke behoedzaamheid en dus alleen in uiterste noodzaak worden gehanteerd, geven wij er de voorkeur aan met betrekking tot deze dwangmiddelen hier geen verplichtingen aan te gaan welke zouden kunnen leiden tot een ruimere toepassing ervan dan in ons land gebruikelijk is. Wij stellen ons dan ook voor bij artikel 1 van het protocol een verklaring af te leggen van de strekking, dat in Nederland kan worden geweigerd uitvoering te geven aan rogatoire commissies strekkende tot huiszoeking of inbeslagneming welke betrekking hebben op fiscale delicten. Artikel 8, tweede lid, letter a, van het protocol biedt hiertoe de mogelijkheid.

Zou in een incidenteel geval er toch aanleiding zijn aan een dergelijk verzoek te voldoen, dan blijft de uitvoering ervan onderworpen aan het hogergenoemde Nederlandse voorbehoud gemaakt krachtens artikel 5, eerste lid, onder b van het verdrag, dat wil zeggen dat daaraan feiten ten grondslag moeten liggen, waarvoor uitlevering mogelijk is. Dit impliceert het vereiste van dubbele strafbaarheid. Artikel 2 van het protocol geeft aan hoe moet worden beoordeeld of aan dit vereiste wordt voldaan, en wel op dezelfde wijze als artikel 2 van het Eerste Aanvullende Protocol bij het Europees uitleveringsverdrag.

Artikel 3 noopt niet tot aanpassing in de Nederlandse wetgeving. Artikel 552h van het Wetboek van Strafvordering is zo ruim geformuleerd dat ook verzoeken om rechtshulp die betrekking hebben op handelingen die in de fase van de executie van straf moeten plaatsvinden daardoor reeds worden gedekt.

Artikel 4 bevestigt een al bestaande praktijk. Opgemerkt moet worden dat het algemene voorbehoud dat Nederland bij artikel 2 van het Europees rechtshulpverdrag heeft gemaakt, nl. dat geen gevolg zal worden gegeven aan verzoeken om rechtshulp o.a. voor zover die betrekking hebben op een vervolging of berechting welke onverenigbaar is met het beginsel «ne bis in idem» ook deze bepaling zal blijven beheersen (vgl. artikel 8, eerste lid, van het protocol). Van verzoeken om toezending van afschriften van vonnissen zal dan ook de grond voldoende moeten blijken alvorens eraan gevolg kan worden gegeven. Het door Nederland bij artikel 22 van het verdrag gemaakte voorbehoud, dat aan de verplichtingen onder dat artikel slechts zal worden gestand gedaan voor zover de organisatie van het strafregister zulks toelaat, zal eveneens deze bepaling blijven beheersen. De verstrekking van door buitenlandse rechterlijke autoriteiten gevraagde inlichtingen geschiedt op de wijze voorgeschreven in artikel 6 van het Besluit registratie buitenlandse strafbladen (Ministeriële beschikking van 10 november 1958, Stcrt. 223, gewijzigd bij beschikking van 22 juli 1969, Stcrt. 141).

§ 6. Wijzigingen in de Uitleveringswet

Onder A van Artikel 1 is toegelicht in § 3 van deze memorie, de onderdelen B en C in § 2. Daarnaast zij verwezen.

§ 7. Slotbepalingen

Het protocol tot aanvulling en wijziging van het Benelux-verdrag inzake de uitlevering en rechtshulp in strafzaken voorziet niet in de mogelijkheid tot het maken van voorbehouden of het afleggen van verklaringen. Doordat het een integrerend bestanddeel uitmaakt van het verdrag gelden de algemene bepalingen van het verdrag ook voor het protocol. Er is slechts voorzien in een regeling van de inwerkingtreding, nl. de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum van nederlegging van de derde akte van bekrachtiging. Dergelijke akten zijn door de Belgische en Luxemburgse regering reeds op resp. 12 september 1977 en 12 oktober 1977 neergelegd. Met de bekrachtiging door Nederland treedt het protocol dus in werking. De drie protocollen bij de Europese verdragen bevatten min of meer gelijklopende slotbepalingen.

§ 8. Verklaringen

Eenmaal gemaakte voorbehouden bij de verdragen zullen zich waar nodig mede uitstrekken over de aanvullende protocollen, tenzij uitdrukkelijk het tegendeel wordt verklaard. Voor een dergelijke verklaring is, wat Nederland betreft, geen aanleiding. Bij het eerste aanvullende protocol bij het Europees verdrag betreffende uitlevering en bij het aanvullende protocol bij het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken zal een voorbehoud worden gemaakt. De strekking van die voorbehouden is toegelicht in resp. § 3 en § 5 van deze memorie. De protocollen zullen, evenals de verdragen die zij aanvullen, voor wat het Koninkrijk betreft alleen voor Nederland gelden. Bij de bekrachtiging zal ter zake een verklaring worden afgelegd.

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C. A. van der Klaauw

De Staatssecretaris van Financiën,
A. Nooteboom